

Андрэй БЕЛЯКОЎ:

«НАША СІЛА — У СУПРАЦОЎНІЦТВЕ»

1 — Усё падчас сустрэч членаў маладзёжнага Савета адбываецца дэмакратычна і ніхто нікому не навязвае свой пункт погляду. Кожная краіна можа далучацца да тых праектаў, якія цікавыя, найперш, для яе моладзі. Старшынства ў Савеце таксама перадаецца штогод ад адной краіны іншай, так бы мовіць, па крузе. Беларусь выступала ў гэтым статусе ў 2014 годзе. У Баку было вырашана, што на бліжэйшы час старшынёй Савета будзе віцэ-міністр Казахстана па справах рэлігій і грамадзянскай супольнасці Абзал Нікенаў. Адносна нядаўна ў гэтай краіне было створана Міністэрства па справах рэлігій і грамадзянскай супольнасці, якому перадалі паўнамоцтвы ў сферы маладзёжнай палітыкі.

2 — Праект «100 ідэй для СНД» змог аб'яднаць самых смелых і амбіцыйных аўтараў інавацыйных маладзёжных ініцыятыў на прасторах СНД. На сайце Выканаўчага камітэта СНД створана спецыяльная тэматычная старонка, прысвечаная міжнароднаму праекту, дзе можна пазнаёміцца з удзельнікамі фінальнага этапу конкурсу, фота-, відэамаатэрыяламі і навінамі аб праекце.

У фінальнай частцы інтэлектуальнага спаборніцтва быў прадстаўлены, напрыклад, праект маладых супрацоўнікаў Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі — анлайн-сэрвіс для прасоўвання і продажу комплексу паслуг у сферы медыцынскага турызму «Клінікі Беларусі» і адаптаванай мабільнай праграмы да яго. Меркавалася, што асноўнымі карыстальнікамі сэрвісу будуць замежныя грамадзяне, якія захочуць атрымаць высокакваліфікаваную медыцынскую дапамогу ва ўстановах аховы здароўя Беларусі. А магчымасці анлайн-кансультавання дазваляць людзям, якія занятыя сваёй кар'ерай і цэняць уласны час, не выходзячы з дому, атрымліваць кансультацыі спецыялістаў. Усе надзеі, звязаныя з праектам, цалкам спраўдзіліся: за паўгода яго рэалізацыі ў нашу краіну прыехалі больш як 700 пацыентаў з краін СНД, а дзяржава атрымала рэальны прыбытак. Больш таго, праект дазваляе стварыць пазнавальны медыцынскі брэнд Беларусі і падтрымліваць імідж развітай высокатэхналагічнай дзяржавы ў гэтай сферы.

Ці вось яшчэ адзін прыклад эфектыўнасці маладзёжных ідэй: дзякуючы праекту «Інтэрактыўны музей «Галінскія ветразі», які ў фінале абараняла аспірантка Чарапавецкага дзяржаўнага ўніверсітэта Надзея Токарава, не толькі стымуляецца цікаўнасць да гісторыі роднага краю, але і ствараюцца новыя працоўныя месцы на тэрыторыі сельскай мясцовасці ў суседняй краіне.

3 — У Сочы будзе працаваць міжнародная каманда валанцёраў у складзе 500 чалавек. І ў беларусаў ёсць магчымасць да яе далучыцца. Рэгістрацыя ахвотных ужо распачалася на сайце фестывалю <http://www.russia2017.com>. Перавага, канешне, будзе аддавацца маладым людзям з веданнем некалькіх замежных моў і досведам валанцёрскай работы на падобных міжнародных мерапрыемствах. У беларускіх хлопцаў і дзяўчат такі досвед ёсць. Магутнай школай для іх стаў удзел у якасці валанцёраў на Чэмпіянаце свету па хакеі ў 2014 годзе і іншых міжнародных спартыўных спаборніцтвах, якія ў апошнія гады праводзіліся ў Беларусі. Падрыхтоўка валанцёраў да хакейнага форуму вялася ў нас амаль год. У Расіі таксама пасля завяршэння рэгістрацыі і адбору будзе праходзіць навучанне кандыдатаў. Я б параіў моладзі не ўпуськаць такую ўнікальную магчымасць. Яшчэ раней мы абмяркоўвалі з нашымі партнёрамі з Казахстана ўдзел беларускіх валанцёраў у выстаўцы «ЭКСПА—2017», якая будзе праходзіць у наступным годзе ў Астане. Мы выязджалі на аб'екты будаўніцтва — іх маштабы ўражваюць. Краіна вельмі сур'ёзна рыхтуецца да гэтай падзеі.

4 — У Азербайджане моладзь складае 27 працэнтаў насельніцтва, і маладзёжная палітыка там — у прырытэце. У краіне дзейнічаюць каля 300 маладзёжных неўрадавых арганізацый. Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі падпісаў мемарандум з Нацыянальным саветам маладзёжных арганізацый Азербайджанскай Рэспублікі, дзе пазначаны асноўныя напрамкі для маладзёжнага супрацоўніцтва: гэта валанцёрская дзейнасць, развіццё маладзёжнага прадпрыемства, занятасць моладзі (садзейнічанне другаснай занятасці, развіццё дзейнасці студэнтаў), інфармацыйная работа (абмен вопытам у галіне рэалізацыі інтэрнэт-праектаў і праектаў, звязаных з выкарыстаннем сацыяльных сетак), работа з сельскай моладдзю (рэалізацыя праектаў па стварэнні роўных магчымасцей для ўсіх маладых людзей, якія пражываюць у сельскай мясцовасці).

Хачу зазначыць, што ў Азербайджане нас вельмі зацікавіў досвед правядзення там першых Еўрапейскіх гульняў, і, у прыватнасці, арганізацыя валанцёр-

ства, таму што ў 2019 годзе ў Беларусі пройдуць другія Еўрапейскія гульні. Нам расказалі, што ў рамках гэтага спартыўнага форуму працавалі 17 тысяч валанцёраў — гэта найвелізарнейшы аб'ём працы. І добра, што нам не давядзецца «вынаходзіць веласіпед», а можна будзе пазычыць карысны досвед у сваіх сяброў плюс дабавіць туды нешта сваё, каб атрымалася не горш.

5 — Для нас вельмі важна не варыцца ў сваім катле, а браць штосці з чужога досведу і дзяліцца сваім, каб упэўнена рухацца наперад. Моц маладзёжнага руху — у супрацоўніцтве. Упэўнены, што трэба

наладжаць міжнародны абмен у самых розных напрамках, не толькі ў рамках СНД. Мы сёння праводзім шматвектарную палітыку. Цікаўнасць для нас прадстаўляе як досвед Кітая, так і досвед еўрапейскіх краін. У нашых бліжэйшых планах значыцца падпісанне пагадненняў з рознымі маладзёжнымі аб'яднаннямі краін Заходняй Еўропы.

Так, у нас шмат пазычана з савецкага мінулага (узяць той жа студэнтаўскі рух), але разам з тым мы шмат бярэм і ў еўрапейскіх калег: гэта тычыцца валанцёрства і трэнінгавай работы.

Студэнтаўскі рух традыцыйна моцны ў дзвюх краінах — Беларусі і Расіі, і мы з нашымі суседзямі актыўна супрацоўнічаем у гэтай сферы, абменьваемся атрадамі. Наш досвед прэзентуецца практычна на кожным Савеце, і зерне, якое мы сеем, прыносіць плоды. Летам, напрыклад, сем студэнтаў з Казахстана працавалі ў складзе студэнтаў на будаўніцтве Беларускай АЭС у Астраўцы. Але нам хацелася б больш сур'ёзнага ўзаемадзеяння, каб не толькі да нас прыязджалі нашы сябры з СНД, але каб і бела-

Праект «100 ідэй для СНД» аб'яднаў самых смелых і амбіцыйных аўтараў інавацыйных маладзёжных ініцыятыў на прасторах СНД.

рускія студэнты выязджалі ў гэтыя краіны. Тым больш што менавіта на тэрыторыі Казахстана ў савецкія часы нарадзіўся і сфарміраваўся студэнтаўскі рух: у 50 гады XX стагоддзя студэнтаў з усяго Саюза мабілізоўвалі на асваенне цалінных земляў у гэтай савецкай рэспубліцы.

Напрыканцы кастрычніка я ўдзельнічаў у спецыяльнай маладзёжнай сесіі «Свет. XXI стагоддзе» ў Астане, якая праходзіла ў рамках Маладзёжнага савета Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва. Там былі падпісаны Мемарандум аб супрацоўніцтве паміж БРСМ і найбуйнейшым грамадскім аб'яднаннем у Казахстане «Маладзёжным крылом «Жас Отан» пры партыі «Нұр Отан». У прыватнасці, мы дамовіліся аказваць адзін аднаму падтрымку ў валанцёрскім руху, маладзёжным прадпрыемствах, развіцці інавацыйнай і навуковай дзейнасці, занятасці моладзі.

У Казахстане, напрыклад, рэалізуецца прэзідэнцкая праграма па высадцы дрэў. Гэта справа даверана моладзі. У нас таксама студэнцкія атрады задзейнічаны на пасадак лесу. Канешне, мы прапаноўвалі самыя розныя напрамкі для супрацоўніцтва, паколькі ў Беларусі паспяхова дзейнічаюць і будаўнічыя, і педагагічныя, і сэрвісныя, і медыцынскія, і археалагічныя, і валанцёрскія атрады...

Мы ўвогуле прыходзім да высновы, што ў рамках СНД усе адчуваюць патрэбу адно ў адным. Два дзясяткі гадоў грамадзяне нашых краін ездзілі вандраваць і адпачываць у Турцыю і Егіпет, у той час як у Грузіі, Арменіі, Казахстане, Азербайджане, Расіі ёсць проста непаўторныя мясціны. Трэба сябраваць, тады і развівацца нам усім будзе прасцей.

Наталля ПШАНІЧНАЯ:

«УСЕ ЗАЦІКАЎЛЕННЫ ў ЗБЛІЖЭННІ»...

1 — У маладзёжнага Савета ёсць адно істотнае адрозненне ад іншых Саветаў СНД: ён збіраецца не менш як два разы на год. Пасля абмеркавання ўсе сышліся на думцы, што калі мы будзем збірацца радзей, то праца Савета можа стаць неэфектыўнай. Дынаміка нашых сустрэч задае дынаміку нашай дзейнасці.

Савет па справах моладзі застаецца не толькі ўнікальнай пляцоўкай для збліжэння моладзі нашых дзяржаў, але і пляцоўкай для пошуку наватарскіх ідэй для рэалізацыі патэнцыялу моладзі на прасторах СНД. Задачы, якія ставяць перад Саветам, самыя разнастайныя: ад аб'яднання намаганняў дзяржаў у вывучэнні праблем моладзі да актыўнага ўцягвання маладых людзей у развіццё інтэграцыйных працэсаў.

2 — Упершыню прапанова аб рэалізацыі маладзёжнага праекта «100 ідэй для СНД» была агучана на Савеце, які праходзіў у Мінску ў лістападзе 2013 года. А ў красавіку бягучага года на базе Нацыянальнай бібліятэкі ўжо прайшоў яго фінал, які сабраў хлопцаў і дзяўчат з шасці краін: Азербайджана, Арменіі, Беларусі, Казахстана, Кыргызстана і Расіі — пераможцаў нацыянальных этапаў. Усяго на мінскай пляцоўцы былі

мерапрыемстваў міжнароднага этапу праекта.

3 — XIX Сусветны фестываль моладзі і студэнтаў абудзецца ўжо зусім хутка — у кастрычніку 2017 года ў Сочы. У фестывалі возьмуць удзел больш як 20 тысяч удзельнікаў з пяці кантынентаў. Фестываль па традыцыі аб'яднае найбольш прагрэсіўную моладзь планеты — лідараў маладзёжных арганізацый, прадстаўнікоў творчых прафесій, спартсменаў, інжынераў-вынаходнікаў, маладых навукоўцаў, палітыкаў, журналістаў і многіх іншых. Мяркуюцца, што ў склад беларускай дэлегацыі на фестывалі ўвойдуць каля 300 прадстаўнікоў.

4 — Для ўвасаблення ў жыццё праектаў і ідэй моладзі пры Прэзідэнце Азербайджанскай Рэспублікі створаны Фонд моладзі, які вельмі добра падмацаваны фінансамі. Фонд прымае заяўкі на праекты і ад юридycznych, і ад фізічных асоб. Прэтэндаваць на яго трэці могуць як грамадзяне аб'яднання, так і асобыя грамадзяне, якія пражываюць, напрыклад, у самым аддаленым населеным пункце: заяўкі прымаюцца ў электронным выглядзе, таму доступ да сродкаў фонду ёсць абсалютна ва ўсіх, а не толькі ў тых, хто знаходзіцца да сталіцы бліжэй у геаграфічным плане. Адбор адбываецца на конкурснай аснове. Атрымліваецца, што, выбіраючы праекты, моладзь скіроўваецца ў пэўным напрамку. Заўважу, што грамадзянска-патрыятычнаму выхаванню і праектам гэтай накіраванасці там надаецца вельмі шмат увагі. Фонд існуе ўсяго некалькі гадоў, але зроблена ўжо вельмі многа.

Яшчэ адзін цікавы праект — будаўніцтва па ўсёй краіне Дамоў моладзі. Іх ужо 38, і яны пакрываюць раўнамерна ўсю тэрыторыю краіны. Дамы моладзі працуюць у тым ліку і з дзецьмі, і чымсьці нагадваюць нашы ўстановы дадатковай адукацыі. Але іх функцыі значна шырэйшыя, гэта фактычна шматфункцыянальныя цэнтры па рабоце з моладдзю. Скажам, нейкае грамадскае аб'яднанне хоча правесці сваё мерапрыемства, напрыклад вучэбны семінар: яны падаюць заяўку, і ім выдзяляецца адпаведнае памяшканне з усімі ўмовамі — крэсламі-трансформерамі, мультымедычным абсталяваннем і гэтак далей. Ці, напрыклад, хтосьці хоча правесці выставу дзіцячых малюнкаў... У Дамы моладзі дзейнічаюць і гурткі, і пакой псіхалагічнай дапамогі, кансультуе лагaped... Там можна праводзіць дыскусіі, літаратурныя вечарыны, арганізоўваць кінасеансы. Уся прастора прадстаўлена хлопцам і дзяўчатам, і ніхто ўжо не можа сказаць, што моладзі некуды пайсці і няма дзе сабрацца.

5 — У Баку былі агучаны вынікі сацыялагічнага даследавання «Вобраз мінулага і будучага ў свядомасці моладзі». Яго ініцыятыва належала дырэктару Цэнтра сацыялагічных і палітычных даследаванняў БДУ, прафесару Давіду Ротману, які каардынаваў падобную работу яшчэ на ўзроўні Савецкага Саюза. Але вырасла ўжо цэлае пакаленне моладзі, якое і нарадзілася, і выхоўвалася ў суверэнных краінах. Цікава было параўнаць меркаванні той і цяперашняй моладзі па многіх аспектах, у тым ліку і іх жыццёвыя каштоўнасці і прыярытэты. Канешне, на поўную аб'ектыўнасць даследаванне не прэтэндуе, паколькі аптыманем была ахоплены толькі студэнцкая моладзь, але з упэўненасцю можна сказаць адно — маладыя людзі зацікаўлены ў збліжэнні. У адрозненне ад савецкіх часоў сёння адчуваецца востры дэфіцыт інфармацыі пра суседзяў па СНД: пра іх культуру, гісторыю і традыцыі. А цікаўнасць з боку маладых людзей ёсць. Прычым цікаўнасць вялікая...

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@vziasda.by

ЗВЯЗДА

(Працяг. Пачатак тэмы на 1-й стар. «ЧЗ».)